

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym zawiera regulacje mające na celu:

- 1) implementację decyzji ramowej Rady 2009/315/WSiSW w sprawie organizacji wymiany informacji pochodzących z rejestru karnego pomiędzy państwami członkowskimi oraz treści tych informacji (Dz. Urz. UE L 93 z 07.04.2009, str. 23) oraz decyzji Rady 2009/316/WSiSW w sprawie ustanowienia europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS), zgodnie z art. 11 decyzji ramowej 2009/315/WSiSW (Dz. Urz. UE L 93 z 07.04.2009, str. 33);
- 2) umożliwienie składania wniosków i zapytań o udzielenie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (KRK) drogą elektroniczną oraz uzyskiwanie drogą elektroniczną informacji z Rejestru;
- 3) wyraźne wskazanie, że KRK może być prowadzony w systemie teleinformatycznym;
- 4) uzupełnienie zakresu przedmiotowego karty rejestracyjnej o informację, że pokrzywdzonym był małoletni poniżej lat 15 – w przypadku skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania;
- 5) uzupełnienie zakresu przedmiotowego zawiadomień o zmianach ewidencyjnych przekazywanych do KRK przez organy wykonujące orzeczenia w sprawach o przestępstwa lub przestępstwa skarbowe o informację o rozpoczęciu, zakończeniu oraz miejscu wykonywania zastępczej kary pozbawienia wolności;
- 6) wyraźne wskazanie w ustawie możliwości przekazywania do KRK zawiadomień o zmianach ewidencyjnych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego – w przypadkach przewidzianych w przepisach szczególnych.

1. Celem europejskich regulacji dotyczących współpracy pomiędzy rejestrami karnymi jest usprawnienie wymiany informacji z rejestrów karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej, a tym samym zapewnienie obywatelom Unii Europejskiej wysokiego poziomu ochrony w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

Kwestia wymiany informacji o wyrokach skazujących pomiędzy państwami członkowskimi jest priorytetem Unii Europejskiej od 2004 r. W programie haskim przyjętym w listopadzie 2004 r. wezwano Komisję do przedstawienia wniosków legislacyjnych w tej kwestii. Początkowo wymiana informacji o skazaniach odbywała się w trybie art. 13 i 22 Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z 1959 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 76, poz. 854, z późn. zm.). Przepisy te określają warunki przekazywania informacji z rejestrów karnych między stronami konwencji oraz nakładają wymóg powiadamiania państw będących stronami konwencji o wyrokach skazujących wydawanych w stosunku do ich obywateli. Mechanizm ten był zbyt powolny, a przekazywane dane nie zawsze kompletne. W dniu 21 listopada 2005 r. przyjęta została decyzja Rady 2005/876/WSiSW w sprawie wymiany informacji pochodzących z rejestru karnego (Dz. Urz. UE L 322 z 09.12.2005, str. 33), która uzupełniała wyżej wymienione przepisy konwencji. Z uwagi na potrzebę szczegółowego określenia rodzaju dokumentów oraz danych podlegających wymianie decyzja ta została zastąpiona przez decyzję ramową z dnia 26 lutego 2009 r. 2009/315/WSiSW w sprawie organizacji wymiany informacji pochodzących z rejestru karnego pomiędzy państwami członkowskim oraz treści tych informacji – dalej jako decyzja ramowa. Regulacje zawarte w decyzji ramowej uzupełnia decyzja Rady z dnia 6 kwietnia 2009 r. 2009/316/WSiSW w sprawie ustanowienia europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (European Criminal Records Information System – ECRIS), zgodnie z art. 11 decyzji ramowej 2009/315/WSiSW – dalej jako decyzja ECRIS.

Zgodnie brzmieniem z art. 13 ust. 1 decyzji ramowej, państwa członkowskie zobowiązane zostały do podjęcia środków niezbędnych do zapewnienia zgodności z decyzją ramową w terminie do dnia 27 kwietnia 2012 r.

Stosownie do tego, projekt zawiera regulacje mające dostosować przekazywanie informacji między KRK a rejestrami karnymi innych państw członkowskich Unii Europejskiej do zasad wymiany informacji w ramach europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (system ECRIS). W projekcie zawarte zostały również przepisy regulujące sposób przetwarzania danych o osobach skazanych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, które zostały przekazane Krajowemu Rejestrowi Karnemu oraz sposób wykorzystywania tych danych w krajowych postępowaniach karnych, administracyjnych i wszelkich innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw szczególnych, wyznaczających uprawnienia do uzyskania informacji o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.

W Krajowym Rejestrze Karnym gromadzi się dane o osobach prawomocnie skazanych przez sądy Rzeczypospolitej Polskiej lub wobec których podjęto inne środki na terytorium RP. W celu wdrożenia przywołanej powyżej decyzji Rady 2005/876/WSiSW w sprawie wymiany informacji pochodzących z rejestru karnego do ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym dodano art. 1 ust. 2 pkt 4, zgodnie z którym gromadzeniu w Rejestrze podlegają dane o osobach prawomocnie skazanych przez sądy państw obcych. W projekcie zawarto propozycję doprecyzowania tego przepisu, tak aby wskazywał on jednoznacznie, że gromadzeniu podlegają wyłącznie dane dotyczące obywateli polskich skazanych przez sądy państw obcych, co wynika także z art. 5 ust. 1 decyzji ramowej. Dane obywateli innych państw lub bezpaństwowców skazanych przez sądy państw obcych nie podlegają gromadzeniu w Rejestrze.

Projektowany art. 1a zmienianej ustawy zawiera definicje podstawowych pojęć związanych z systemem ECRIS.

Wymiana informacji z rejestrami karnymi innych państw odbywa się na podstawie dwóch rodzajów uregulowań. Kwestię wymiany informacji z państwami spoza Unii Europejskiej reguluje przywołana powyżej Europejska konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych oraz umowy dwustronne pomiędzy zainteresowanymi państwami, natomiast wymiana informacji z państwami członkowskimi odbywa się na podstawie decyzji Rady.

Należało zatem w projekcie wyodrębnić pojęcie właściwego organu państwa obcego (jako organu uprawnionego na podstawie umowy międzynarodowej do wymiany informacji pochodzących z rejestru karnego) oraz – jako podkategorię – pojęcie organu centralnego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (organu wyznaczonego przez to państwo do celów wymiany informacji pochodzących z rejestru karnego pomiędzy państwami członkowskimi) – projektowany art. 1a pkt 1 i 2. Należy przy tym wskazać, że ustawa o Krajowym Rejestrze Karnym – w jej obecnym brzmieniu – posługuje się pojęciem organu centralnego, nie definiując go.

Z tej samej przyczyny projekt zawiera regulację rozszerzającą – na potrzeby przekazywania informacji organom centralnym państw członkowskich Unii Europejskiej – pojęcie wyroku skazującego (projektowany art. 2 ust. 2). Zgodnie z art. 2 lit. a decyzji ramowej, za wyrok skazujący uznaje się każde prawomocne orzeczenie wydane przez sąd karny wobec osoby fizycznej w związku z popełnieniem przestępstwa, o ile orzeczenie to zostało wpisane do rejestru karnego skazującego państwa członkowskiego.

Brak odpowiedniej regulacji w zmienianej ustawie sprawiłby zatem, że organom centralnym państw członkowskich Unii Europejskiej, wbrew postanowieniom decyzji ramowej, nie byłyby przekazywane informacje dotyczące np. warunkowego umorzenia postępowania karnego, czy też umorzenia postępowania i zastosowania środka zabezpieczającego.

Natomiast informacje przekazywane państwom spoza Unii Europejskiej będą obejmowały wyłącznie dane o skazaniach w rozumieniu Kodeksu karnego.

Z regulacjami tymi wiąże się propozycja dodania przepisu art. 2 ust. 2 zmienianej ustawy wskazującego, że organem centralnym w Rzeczypospolitej Polskiej jest Biuro Informacyjne KRK. Obowiązek wyznaczenia organu centralnego przez każde państwo członkowskie wynika z art. 1 ust. 1 decyzji z 2005 r. oraz z art. 3 ust. 1 decyzji ramowej.

W projekcie wprowadzono również definicję systemu ECRIS (projektowany art. 1a pkt 3).

Art. 4 ust. 1 zmienianej ustawy określa zadania Biura Informacyjnego KRK.

Przepis art. 4 ust. 1 pkt 4 jako jedno z zadań Biura Informacyjnego KRK wymienia przekazywanie organom innych państw informacji z KRK w odniesieniu do obywateli tych państw. Obecnie przepis ten obejmuje jedynie przekazywanie informacji organom centralnym, natomiast proponowana zmiana rozszerza zakres jego zastosowania na wszystkie organy właściwe państw obcych.

Oprócz tego przepis ten uzupełniono o wskazanie, że przekazywanie właściwym organom informacji dotyczyć będzie również informacji związanych ze skazaniem. Zmiana ta ma na celu ujednoczenie zapisów ustawowych. Obecnie ustawa w części uregulowań (tak jak w omawianym tu przepisie) posługiwała się jedynie pojęciem późniejszych środków, zaś część dalszych przepisów – jedynie pojęciem informacji związanych ze skazaniem. Wobec powyższego, za celowe uznano wprowadzenie jednolitego zapisu wskazującego, że informacja przekazywana organom państw obcych, bądź otrzymywana od tych organów obejmuje – oprócz samego skazania – również zastosowanie późniejszych środków oraz informacje ze skazaniem związane. Ujednoczeniem terminologii objęto również dalsze przepisy (art. 11 ust. 1 pkt 4 i ust. 5).

W projekcie nie przewidziano realizacji obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 4 decyzji ramowej, zgodnie z którym państwo członkowskie Unii Europejskiej, które przekazało innym państwom zawiadomienie o skazaniu oraz o zastosowaniu późniejszych

środków, przekazuje organowi centralnemu państwa członkowskiego, którego obywatelem jest dana osoba, na wniosek tego ostatniego dotyczący indywidualnej sprawy, kopię wyroków skazujących i podjętych dalszych środków oraz wszelkie informacje z nimi związane w celu umożliwieniu mu rozważenia, czy wymagają one przedsięwzięcia środków na poziomie krajowym.

W ramach prac grupy roboczej Rady Unii Europejskiej do spraw współpracy w sprawach karnych (COPEN) ustalono, że kopie wyroków i innych rozstrzygnięć nie będą przekazywane przez rejestry karne państw członkowskich, ale przez inne organy – na podstawie Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych.

Doprecyzowano również przepis art. 4 ust. 1 pkt 5, wskazując, że do zadań Biura Informacyjnego należy występowanie do organów centralnych państw członkowskich Unii Europejskiej o udzielenie informacji o skazaniu z rejestrów karnych tych państw na wniosek podmiotów uprawnionych do uzyskiwania informacji z KRK.

Zadanie to polega zatem na pośrednictwie Biura Informacyjnego w uzyskiwaniu przez podmioty krajowe (jak również zagraniczne) informacji z rejestrów karnych innych państw członkowskich.

W takim przypadku udzielenie informacji przez rejestr karny właściwego państwa odbywać ma się zgodnie z prawem tego państwa. W związku z tym wniosek o udzielenie takiej informacji powinien uwzględniać np. wymogi dotyczące opłat za uzyskanie informacji bądź inne wymogi przewidziane w prawie właściwego państwa.

W przepisie tym wykreślono natomiast regulację wskazującą, że zadaniem Biura Informacyjnego jest udzielanie informacji z KRK, stanowiącą częściowe powtórzenie zadania Biura określonego w art. 4 ust. 1 pkt 1.

Z propozycją tą wiąże się projektowany art. 6a, stanowiący implementację art. 9 ust. 1 – 3 decyzji ramowej, wprowadzającego zasadę, że informacje z rejestrów karnych innych państw europejskich przekazywane za pośrednictwem Biura Informacyjnego KRK mogą być wykorzystywane jedynie do celów postępowania, w którym się o nie zwrócono (art. 9 ust. 1 i 2 decyzji ramowej) oraz określającego wyjątek od tej zasady podyktowany koniecznością uniknięcia natychmiastowego i poważnego zagrożenia bezpieczeństwa publicznego (art. 9 ust. 3 decyzji ramowej).

Stosownie do tego w projektowanym przepisie art. 6a wskazano wyraźnie, że informacje przekazywane przez organy centralne państw członkowskich Unii Europejskiej na

zapytania przekazywane przez Biuro Informacyjne KRK w związku z kierowanymi do niego zapytaniami mogą być wykorzystywane jedynie do celów postępowania, w związku z którym się o nie zwrócono.

Wskazano również wyjątki od tej zasady. Zatem dla uniknięcia natychmiastowego i poważnego zagrożenia bezpieczeństwa publicznego przedmiotowe informacje mogą być wykorzystane poza postępowaniem, w związku z którym się o nie zwrócono. Prawo do skorzystania z tej wyjątkowej regulacji ograniczono przy tym jedynie do niektórych podmiotów, które są uprawnione do występowania o udzielenie takiej informacji. Uprawnieniem tym nie objęto pracodawców oraz organ państw obcych. Zgodnie z art. 9 ust. 3 decyzji ramowej regulacja ta odnosi się bowiem jedynie do organów właściwego państwa członkowskiego.

Nowy przepis art. 4 ust. 1 pkt 5a nakłada na Biuro Informacyjne nowe zadanie polegające na występowaniu do organów centralnych z zapytaniem o udzielenie informacji z rejestru karnego tego państwa o osobę będącą jego obywatelem, w przypadku gdy osoba ta złożyła wniosek o udzielenie informacji z Rejestru.

Regulacja ta wiąże się z wymogiem wprowadzonym przez art. 6 ust. 3 decyzji ramowej, zgodnie z którym osobie będącej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej innego niż Rzeczpospolita Polska, która występuje do Rejestru z wnioskiem o udzielenie informacji na jej temat zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym, dołącza się obowiązkowo do odpowiedzi z KRK również informację z „macierzystego” rejestru karnego tej osoby.

Uregulowanie to wejdzie w życie wraz z przepisami dotyczącymi systemu ECRIS. W projekcie nie przewidziano natomiast – uregulowanej w art. 6 ust. 2 decyzji ramowej – możliwości przekazywania takich informacji przed dniem 27 kwietnia 2012 r. – z uwagi na fakt, że zgodnie z powyższym przepisem możliwość przekazania takiej informacji jest fakultatywna i uzależniona od istnienia odpowiednich uregulowań w prawach krajowych państw członkowskich Unii Europejskiej. Wobec faktu, że część innych państw członkowskich nie wdrożyła tej regulacji, Krajowy Rejestr Karny nie mógłby uzyskiwać odpowiedzi na zapytania kierowane do tych państw.

Wobec powyższego konieczne stało się stworzenie podstawy prawnej występowania w takim przypadku przez Biuro Informacyjne o informację z rejestrów karnych innych państw członkowskich.

Uzupełnieniem tej regulacji jest propozycja zawarta w projektowanym art. 20 ust. 1d zmienianej ustawy, zgodnie z którym informacja z KRK sporządzana na wniosek osoby będącej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiego innego niż Rzeczpospolita Polska zawiera również dane zgromadzone w rejestrze karnym państwa obywatelstwa wnioskodawcy.

Omówione powyżej zmiany art. 4 ust. 1 dopełnia regulacja zawarta w projektowanym art. 4 ust. 1a przewidującym, że informacje i zapytania, o których mowa w tych przepisach, są przekazywane organom centralnym za pośrednictwem systemu ECRIS. Przepis ten stanowi realizację obowiązku nałożonego w art. 11 ust. 3 akapit drugi decyzji ramowej.

Jednocześnie jednak, zgodnie z art. 11 ust. 5 decyzji ramowej, wprowadzono możliwość przekazywania takich informacji i zapytań w innej formie – w przypadku gdy ich przekazanie za pośrednictwem systemu ECRIS nie będzie możliwe, z przyczyn technicznych. W takiej sytuacji do przekazywania tych informacji i zapytań stosowane będą przepisy ogólne.

W art. 7 ust. 1a zmienianej ustawy dokonano skreślenia zapisu przyznającego osobom wskazanym w tym przepisie prawo do uzyskiwania informacji z KRK. Uznano, że zapis ten jest częściowym powieleniem regulacji zawartej w art. 7 ust. 1. Oprócz tego zrezygnowano z pojęcia rezydenta państwa członkowskiego Unii Europejskiej, którego znaczenie budziło wątpliwości, na rzecz osoby, która mieszka lub mieszkała w jednym z państw Unii Europejskiej.

Propozycja zmiany art. 10 wiąże się z tym, że w ramach systemu ECRIS informacje będą przesyłane przez organy centralne wyłącznie w formie elektronicznej, dlatego brak jest konieczności gromadzenia tak przesłanych danych w formie papierowej w kartotekach stanowiących zbiory ewidencyjne dokumentów.

W związku z powyższym proponuje się wprowadzić odstępstwa od zasady tożsamości danych zawartych w systemie z danymi zawartymi w tradycyjnych „papierowych” kartotekach. Uznano, że w chwili obecnej odstępstwa takie są możliwe, wobec faktu, że system informatyczny KRK daje wystarczającą gwarancję integralności i bezpieczeństwa danych przetwarzanych w Rejestrze.

Z uwagi na szeroki zakres zmian art. 10 proponuje się nadanie temu przepisowi nowego brzmienia.

Ze zmianą art. 10 wiąże się konieczność zmiany art. 18 ust. 3 – przez usunięcie z tego przepisu odwołania do skreślanego art. 10 ust. 2.

Zmiany art. 11, w którym określono rodzaje dokumentów, na podstawie których przetwarza się dane w KRK, odnoszą się do zawiadomień przekazywanych do Rejestru przez inne państwa.

Zmiana art. 11 ust. 1 pkt 4 – podobnie do opisanej powyżej zmiany art. 4 ust. 1 pkt 4 – ujednolica terminologię zawartą w ustawie.

Natomiast zmiana art. 11 ust. 5 – oprócz analogicznego ujednoczenia terminologii – ma przede wszystkim na celu rozszerzenie zakresu zastosowania tego przepisu, który w obecnym brzmieniu przewiduje jedynie przekazywanie zawiadomień dotyczących skazań przez organy centralne, na wymianę informacji z państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej.

Nowy przepis art. 11 ust. 6 stanowi, że wskazane powyżej informacje są przekazywane do KRK za pośrednictwem systemu ECRIS, przy czym – podobnie jak w przypadku omawianego powyżej zapisu zawartego w art. 4 ust. 1a – wprowadzono możliwość przekazywania tych informacji na zasadach ogólnych w razie niemożności ich przekazanie poprzez system ECRIS.

Zmiana przepisu art. 12 ust. 1 pkt 1, określającego dane identyfikujące osobę, jakie powinna zawierać karta rejestracyjna karna, jest realizacją zapisów zawartych w art. 4 ust. 1 oraz w art. 11 ust. 1 lit. a decyzji ramowej. Zgodnie z art. 4 ust. 1 decyzji ramowej, każde państwo członkowskie Unii Europejskiej jest zobowiązane do zapewnienia, aby wszystkie wyroki skazujące wydane na jego terytorium były podczas wpisywania do rejestru karnego opatrzone informacją o obywatelstwie lub obywatelstwach osoby skazanej, natomiast art. 11 ust. 1 lit. a wymienia, jako dane obowiązkowe przekazywane przez państwo członkowskie w zawiadomieniu o skazaniu, również płeć oraz miejsce urodzenia rozumiane jako miejscowość oraz państwo urodzenia.

W projekcie określono, jakie dane powinna zawierać informacja o skazaniu przekazywana przez Rejestr do organów centralnych innych państw członkowskich Unii Europejskiej. Dodany przepis art. 12 ust. 2b wskazuje, że informacja taka powinna zawierać dane określone w art. 12 ust. 1 pkt 1 – 6b, to znaczy dane przewidziane dla kart rejestracyjnych.

W proponowanym przepisie uwzględniono również zdarzające się w praktyce przypadki, w których niektóre z tych danych nie są znane.

Projektowany przepis art. 12 ust. 2c określa natomiast, jakie dane powinna zawierać informacja o zastosowaniu późniejszych środków przekazywana organom centralnym państw członkowskich Unii Europejskiej. Zgodnie z założeniami systemu ECRIS, informacja taka będzie powtórzeniem informacji o skazaniu uzupełnionej jednak o dane dotyczące zmian ewidencyjnych. Z danych, jakie są przekazywane do KRK w zawiadomieniach o zmianach ewidencyjnych przez organy krajowe, nie będą przekazywane organom centralnym państw członkowskich Unii Europejskiej jedynie informacje o rozesłaniu oraz odwołaniu listów gończych o zastosowaniu oraz uchyleniu aresztu tymczasowego, a także miejscu osadzenia tymczasowo aresztowanego o rozpoczęciu, zakończeniu oraz miejscu wykonywania kar: dożywotniego pozbawienia wolności, 25 lat pozbawienia wolności, pozbawienia wolności, aresztu wojskowego i aresztu, jak również o wykonaniu przez podmiot odpowiedzialny posiłkowo kary grzywny lub środka karnego ściągnięcia równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów.

Nie będą również przekazywane informacje o rozpoczęciu i miejscu wykonywania środków zabezpieczających, o których mowa w art. 93 – 98 K.k., natomiast będą przekazywane dane o zakończeniu wykonywania tych środków oraz o uchyleniu lub wykonaniu pozostałych środków zabezpieczających. Wynika to z faktu, że tylko takie dane mogą być przekazywane za pośrednictwem systemu ECRIS.

Natomiast informacje dotyczące stosowania środków wychowawczych, leczniczo-wychowawczych lub poprawczych będą umieszczane w zawiadomieniu, jeżeli środek taki został orzeczony przez sąd karny. Stanowi to nawiązanie do definicji informacji o wyroku skazującym przekazywanej organom centralnym państw członkowskich Unii Europejskiej, która wskazuje, że informacja taka odnosi się jedynie do orzeczeń wydawanych przez sądy karne.

Z uwagi na to, że zawiadomienia takie przesyłane będą za pośrednictwem systemu ECRIS, tj. w formie elektronicznej poprzez zabezpieczoną sieć rządową s-Testa pomiędzy uwierzytelnionymi organami centralnymi państw członkowskich UE, nie będą one – zgodnie z decyzją ECRIS – opatrywane podpisem osoby sporządzającej dokument ani pieczęcią urzędową.

Podobne elementy będą zawierały zawiadomienia o skazaniach oraz o zastosowaniu późniejszych środków przekazywane do KRK przez organy centralne państw członkowskich Unii Europejskiej. Projektowana ustawa nie zawiera regulacji dotyczących takich zawiadomień – z uwagi na to, iż brak jest podstaw do nakładania w drodze prawa krajowego obowiązków na organy innych państw.

Zawiadomienia takie będą zatem regulowane przez normy prawa krajowego poszczególnych państw członkowskich – zgodnie z przepisami decyzji ramowej.

Zgodnie z art. 4 decyzji ECRIS przy przekazywaniu informacji za pośrednictwem systemu ECRIS stosować się będzie system kodów, w którym określone wartości liczbowe będą odpowiadać poszczególnym czynom zabronionym oraz orzeczonym karom, środkom karnym itd.

Wprowadzenie kodów ma w założeniu ułatwić przesyłanie informacji i ujednolicić przekazywane dane. Dzięki temu nie będzie konieczności każdorazowego tłumaczenia przekazanej informacji o skazaniu.

Wobec powyższego, projektowana ustawa zawiera propozycję dodania art. 12a regulującego ten sposób przekazywania informacji. Same kody oraz sposób posługiwania się nimi mają zostać określone w rozporządzeniu – przy czym z konieczności kody zawarte w rozporządzeniu będą tożsame z kodami określonymi w załącznikach A i B do decyzji ECRIS (muszą one być takie same we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej).

Projektowany art. 12b został wprowadzony w związku z art. 11 ust. 2 decyzji ramowej określającym, jakie informacje przekazane przez organy centralne innych państw członkowskich jest zobowiązany przechowywać organ danego państwa.

Zgodnie z projektowanym przepisem, gromadzeniu w Rejestrze podlegają wszystkie dane zawarte w zawiadomieniach przekazywanych przez organy centralne innych państw członkowskich, z wyjątkiem odcisków palców.

Art. 11 ust. 1 lit. a decyzji ramowej określa dane obowiązkowe, które mają być zawarte w zawiadomieniach przekazywanych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej, natomiast art. 11 ust. 1 lit. b i c wskazują dane fakultatywne. Wśród danych, których gromadzenie jest fakultatywne, art. 11 ust. 1 lit. c wymienia m.in. odciski palców osoby skazanej. Proponowany przepis wskazuje, stosownie do art. 11 ust. 2 decyzji ramowej, w jakim zakresie dane zawarte w przekazanym zawiadomieniu będą przechowywane

w Rejestrze. Gromadzone będą wszystkie dane określone w art. 11 ust. 1 decyzji, z wyjątkiem odcisków palców osoby skazanej – z uwagi na brak możliwości technicznej ich przechowywania w Rejestrze.

Ustawą z dnia z dnia 20 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. Nr 48, poz. 245) został wprowadzony art. 107a K.k., zgodnie z którym w razie skazania przez sąd innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej zatarcie skazania następuje zgodnie z prawem państwa wydania.

Art. 4 ust. 3 decyzji ramowej nakłada na organ centralny skazującego państwa obowiązek niezwłocznego przekazania organowi centralnemu państwa, którego obywatelem jest dana osoba informacji o usunięciu informacji zawartych w rejestrze karnym.

Z kolei, jak stanowi art. 5 ust. 2 decyzji ramowej, każda zmiana lub usunięcie informacji z rejestru państwa członkowskiego, w którym nastąpiło skazanie, powinna pociągać za sobą taką samą zmianę lub usunięcie tej informacji z rejestru przez państwo członkowskie, którego obywatelem jest dana osoba.

Wobec powyższego przyjęto, że informacje o skazaniach za granicą będą usuwane z KRK jedynie po otrzymaniu przez Rejestr informacji o zatarciu skazania (zmiana art. 14 ust. 1 oraz dodanie art. 14 ust. 8).

Uznano również, że konieczne będzie objęcie tą regulacją nie tylko skazań, które nastąpiły w państwach członkowskich Unii Europejskiej, ale również w innych państwach. W innym przypadku Biuro Informacyjne musiałoby bowiem samodzielnie oceniać – na podstawie prawa państwa, w którym nastąpiło skazanie, czy zachodzą przesłanki do usunięcia informacji z Rejestru. Należy stanąć na stanowisku, że Biuro Informacyjne nie jest władne podejmować takie decyzje.

W przypadku wielu krajów (np. Wielkiej Brytanii, Czech czy Słowacji) czas gromadzenia informacji o skazaniu w rejestrze karnym jest dużo dłuższy niż w KRK. W niektórych przypadkach informacja taka jest przechowywana nawet przez 100 lat – niezależnie od rodzaju orzeczonej kary. Ponadto wiele państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw trzecich rozróżnia zatarcie skazania od tzw. rehabilitacji, czyli ograniczenia wydawania informacji z rejestru karnego jedynie do celów postępowania karnego. Aby uniknąć sytuacji, w której dane skazanie będzie wykazywane w informacji o osobie przez bardzo długi okres czasu, dłuższy niż w przypadku analogicznych kar

orzeczonych przez sądy polskie, proponuje się dodanie nowego art. 14a, przewidującego niewykazywanie tych skazań po upływie pewnego okresu czasu.

Jako podstawę określenia długości okresów, po których skazania takie nie byłyby wykazywane, przyjęto obowiązujące w prawie polskim sumy okresów przedawnienia wykonania kary oraz zatarcia skazania.

Należy podkreślić, że również po upływie tych okresów skazania takie byłyby wykazywane do celów postępowania karnego.

Ponadto skazania takie byłyby wykazywane na wyraźne żądanie osoby, której informacja dotyczy.

Zmiana art. 15, polegająca na wyraźnym wskazaniu, że niezwłocznemu wprowadzeniu do systemu teleinformatycznego podlegają dane i informacje zawarte we wszystkich dokumentach określonych w art. 11 ust. 1, a nie tylko w kartach rejestracyjnych i w zawiadomieniach, wynika z konieczności implementacji art. 5 ust. 3 decyzji ramowej, wprowadzającego obowiązek wykorzystywania dla celów przekazywania właściwym organom i podmiotom wyłącznie uaktualnionych danych o skazaniach uzyskanych od organów centralnych innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Z proponowanego brzmienia art. 15 będzie jasno wynikał obowiązek niezwłocznej aktualizacji w Krajowym Rejestrze Karnym, m.in. danych przekazywanych przez organy centralne państw członkowskich Unii Europejskiej. Zapis taki, w powiązaniu z przepisami zmienianej ustawy określającymi rodzaje dokumentów przekazywanych przez organy centralne, na podstawie których przetwarza się dane dotyczące skazań w innych państwach Unii Europejskiej oraz usuwa te dane (projektowane brzmienie art. 11 ust. 1 pkt 4 oraz art. 14 ust. 8) oraz przy uwzględnieniu przepisów samej decyzji ramowej nakładających na organy centralne obowiązek niezwłocznego przekazywania tych dokumentów (art. 4 ust. 2 i 3 decyzji), stanowi dostateczną gwarancję udzielania informacji opartych na aktualnych danych.

W związku z wprowadzaną przedmiotowym projektem ustawy możliwością składania wniosków i zapytań o udzielenie informacji z KRK drogą elektroniczną (za pośrednictwem internetowej platformy Ministerstwa Sprawiedliwości) konieczne stało się wprowadzenie zapisu, zgodnie z którym przepisów dotyczących składania wniosków i zapytań drogą elektroniczną nie stosuje się do zapytań przekazywanych do rejestru za pośrednictwem systemu ECRIS.

Zapytania te mają bowiem charakter odrębny, a ich wymogi formalne oraz sposób składania są odmienne, aniżeli pozostałych zapytań i wniosków – nie tylko składanych za pośrednictwem internetowej platformy Ministerstwa Sprawiedliwości, ale także wnoszonych drogą tradycyjną (nie przewiduje się np. obowiązku opatrywania zapytań składanych w systemie ECRIS podpisem, w tym również podpisem elektronicznym).

Wobec powyższego projekt zawiera propozycję dodania przepisu art. 19 ust. 1c wskazującego wyraźnie, że regulacji projektowanego art. 19 ust. 1b, wprowadzającego możliwość składania wniosków i zapytań drogą elektroniczną nie stosuje się do zapytań składanych za pośrednictwem systemu ECRIS.

Proponowana zmiana art. 19 ust. 2 pkt 1, określającego dane identyfikujące osobę, jakie powinno zawierać zapytanie o udzielenie informacji z Rejestru, wynika z faktu, iż nie we wszystkich państwach stosowany jest numer PESEL. Uznano zatem za potrzebne wprowadzenie możliwości zastąpienia numeru PESEL, w przypadku gdy osoba, której dotyczy zapytanie, takiego numeru nie posiada, numerem paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość.

Analogiczną zmianę, w odniesieniu do danych, jakie powinien zawierać wniosek o udzielenie informacji z rejestru, przewidziano w art. 19 ust. 3.

Propozycja dodania przepisu art. 19 ust. 2b wiąże się z tym, że ani decyzja ramowa, ani umowy międzynarodowe dotyczące wymiany danych pomiędzy rejestrami karnymi nie określają obowiązkowych danych, jakie powinno zawierać zapytanie o udzielenie informacji przesyłane pomiędzy właściwymi organami państw obcych. Należy założyć, że zakres danych zawartych w zapytaniach przekazywanych przez poszczególne państwa będzie różny. Wobec powyższego niezbędne jest wyłączenie stosowania do takich zapytań art. 19 ust. 2. Jedynym wymogiem, jaki wprowadzono w odniesieniu do takiego zapytania jest to, aby zawierało ono dane pozwalające na identyfikację osoby, której dotyczy.

Regulację tę uzupełnia propozycja dodania przepisu art. 19 ust. 5, stanowiącego podstawę do ewentualnego zwrotu zapytania, które danych takich nie zawiera.

Dodane przepisy art. 20 ust. 1a – 1d określają zasady udzielania informacji o osobach skazanych przez sądy państw obcych oraz przekazywania organom centralnym państw członkowskich Unii Europejskiej informacji z Rejestru o osobach skazanych przez sądy polskie.

Uregulowanie zaproponowane w art. 20 ust. 1a odnosi się do informacji udzielanych w określonym zakresie, to znaczy do sytuacji, w której przepis odrębnej ustawy formułujący wymóg niekaralności (np. jako warunek wykonywania określonego zawodu), a zarazem stanowiący podstawę do udzielenia informacji z KRK, nie obejmuje niekaralności za wszelkie przestępstwa i przestępstwa skarbowe, ale jedynie określoną kategorię takich czynów (np. jedynie przestępstwa przeciwko mieniu).

W takim przypadku – w odniesieniu do skazań za przestępstwa popełnione w Polsce – informacja jest udzielana jedynie w zakresie określonym w takim przepisie szczególnym. To znaczy, jeżeli osoba, której dotyczy informacja, popełniła przestępstwa nieobjęte zakresem zapytania, to w informacji przestępstw takich nie wykazuje się.

Analogiczne rozwiązanie przyjęto również, co do zasady, w odniesieniu do skazań zagranicznych. Jednakże – biorąc pod uwagę istotne trudności, jakie mogą powstać w toku ustalania zakresu, w jakim powinna być udzielona informacja dotycząca takich skazań – przewidziano kilka istotnych wyłączeń.

Współpraca pomiędzy rejestrami karnymi, której dotyczy przedmiotowy projekt ustawy, obejmuje wymianę informacji dotyczącej skazań za czyny karalne właściwe dla obcych systemów prawnych.

Dane o skazaniach przekazywane do KRK przez właściwe organy państw obcych często nie są wystarczające do ustalenia, czy czyn jest karalny w Rzeczypospolitej Polskiej, ani czy według prawa polskiego byłby on przestępstwem czy wykroczeniem, albo czy popełniono go umyślnie czy nieumyślnie. W celu ustalenia tych okoliczności konieczne byłoby prowadzenie postępowania wyjaśniającego, wiążącego się z koniecznością sprowadzania akt sprawy z sądu, w którym nastąpiło skazanie, co byłoby z reguły niemożliwe, a z pewnością wiązałoby się ze znacznym wydłużeniem czasu udzielania odpowiedzi. Dlatego też zaproponowano rozwiązanie, zgodnie z którym zakres wskazany w przepisach szczególnych będzie uwzględniany – w odniesieniu do informacji o skazaniach zagranicznych – tylko o tyle, o ile informacje o skazaniu, dotyczące rodzaju popełnionego czynu, jego kwalifikacji prawnej lub rodzaju orzeczonej kary, przekazane do rejestru przez organ państwa obcego, będą zawierały dane wystarczające do ustalenia, czy skazanie mieści się w tym zakresie. W przypadku nieprzekazania takich danych do KRK w odniesieniu do danego skazania zagranicznego nie będzie prowadzone postępowanie wyjaśniające, zaś skazanie to będzie wykazane w informacji z Rejestru.

Zgodnie z projektowanym przepisem art. 20 ust. 1b, analogiczne rozwiązanie zostanie przewidziane w odniesieniu do sytuacji, w której podmiot występujący z wnioskiem (zapytaniem) o udzielenie informacji z Rejestru zawarł w tym wniosku (zapytaniu) żądanie udzielenia informacji w określonym zakresie – nie przywołując jednocześnie podstawy prawnej, z której zakres taki wynika.

Natomiast w przypadku gdy wniosek (zapytanie) nie wskazuje zakresu, w jakim powinna zostać udzielona informacja, to informacja taka będzie udzielana – osobom, których ona dotyczy, jak również innym uprawnionym podmiotom – w pełnym zakresie. To znaczy będzie ona obejmowała wszystkie skazania przekazane przez organy państw obcych, zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 4 – bez względu na to, jak czyny, za które nastąpiło skazanie, byłyby zakwalifikowane według prawa polskiego.

Stosownie do art. 7 ust. 2 akapit 3 decyzji ramowej państwo członkowskie Unii Europejskiej może zastrzec w zawiadomieniu o skazaniu obywatela innego państwa członkowskiego, że przekazana informacja nie podlega ujawnieniu w odpowiedzi na zapytanie dla innych celów niż postępowania karne. Z uwagi na powyższe, w przypadku takiego zastrzeżenia, przedmiotowa informacja o skazaniu nie będzie wykazywana do celów innych niż postępowanie karne. Informacja taka, przekazywana właściwym organom państw obcych, będzie jednakże zawierała fakt zgłoszenia zastrzeżenia, państwo, którego organ centralny zgłosił zastrzeżenie oraz sąd, który wydał wyrok skazujący i datę jego wydania, jak również sygnaturę akt sprawy, jeżeli jest znana (projektowany art. 20 ust. 1c). Ma to umożliwić organowi państwa obcego zwrócenie się o bliższe informacje bezpośrednio do państwa, które zgłosiło zastrzeżenie.

Projektowany przepis art. 20 ust. 1d został omówiony powyżej, wraz z projektowanym art. 4 ust. 1 pkt 5a.

Informacje o osobie przekazywane organom centralnym państw członkowskich Unii Europejskiej za pośrednictwem systemu ECRIS, są przesyłane w formie elektronicznej poprzez zabezpieczoną sieć rządową s-Testa. Wymiana informacji przy pomocy tego systemu odbywać się będzie wyłącznie pomiędzy uwierzytelnionymi organami centralnymi państw członkowskich. Dane te, zgodnie z decyzją ECRIS, nie będą opatrywane podpisem osoby sporządzającej dokument (w tym podpisem elektronicznym) ani pieczęcią urzędową. Stosowną regulację zawiera projektowany art. 20 ust. 1e.

Projektowany przepis art. 20 ust. 1f stanowi implementację art. 9 ust. 4 decyzji ramowej. Zgodnie z proponowanym przepisem, w informacji przekazywanej właściwym organom państw obcych innym niż organy centralne państw członkowskich Unii Europejskiej zamieszcza się wzmiankę o tym, że przekazane dane mogą być wykorzystane jedynie do celów, w których się o nie zwrócono. Przepis ten służy ochronie danych osobowych objętych przekazaniem.

Propozycja dodania art. 21b przewidującego możliwość wystąpienia z żądaniem udzielenia ponownej informacji z Rejestru, w przypadku gdy informacja została udzielona niezgodnie z zakresem zapytania bądź wniosku, wiąże się pośrednio z regulacjami zawartymi w projektowanych przepisach art. 20 ust. 1a i 1b. Skoro bowiem uznano, że w razie, gdy informacja z Rejestru obejmuje dane o skazaniach zagranicznych, ustalenie, czy skazania takie mieszczą się w zakresie zapytania lub wniosku będzie dokonywane wyłącznie na podstawie informacji przekazanych przez właściwe organy państw obcych, to może się zdarzyć, że Biuro Informacyjne KRK – pomimo dołożenia należytej staranności – błędnie uzna, że określone skazanie zawiera się w zakresie tego zapytania lub wniosku. Możliwa jest również sytuacja odwrotna, a więc że Biuro Informacyjne błędnie uzna, że dane skazanie nie mieści się w zakresie objętym zapytaniem lub wnioskiem.

W związku z tym przewidziano specyficzny środek prawny w postaci żądania udzielenia ponownej informacji z Rejestru. Uznano przy tym, że brak jest podstaw do ograniczania zakresu zastosowania tego środka jedynie do informacji zawierających dane o skazaniach zagranicznych.

Również bowiem w przypadku informacji obejmujących wyłącznie skazania krajowe powstają istotne problemy w ustaleniu, czy dane skazanie mieści się w zakresie wniosku lub zapytania, czy też nie.

Zatem żądanie udzielenia ponownej informacji będzie mogło dotyczyć zarówno informacji o skazaniach zagranicznych, jak i krajowych oraz informacji o podmiotach zbiorowych – o ile zapytanie lub wniosek określa zakres danych, jakie mają być w takiej informacji zawarte.

Natomiast możliwość wystąpienia z żądaniem udzielenia ponownej informacji nie będzie dotyczyła przypadków, w których w zapytaniu lub wniosku nie wskazano zakresu danych, jakie mają być objęte informacją. W takim bowiem przypadku jest wydawana

informacja dotycząca całości przetwarzanych w KRK danych, a zatem nie ma potrzeby dokonywania przez Rejestr ustaleń, czy określone dane powinny być zawarte w informacji.

Z żądaniem udzielenia ponownej informacji będzie mógł wystąpić podmiot, któremu udzielona została błędna informacja albo podmiot, którego informacja taka dotyczy. Przepis taki uznano za konieczny – z uwagi na fakt, że w praktyce to właśnie podmiot, którego dotyczy informacja, może być zainteresowany w jej skorygowaniu.

Żądanie udzielenia ponownej informacji powinno wskazywać te dane, które – zdaniem podmiotu występującego z żądaniem – są niezgodne z zakresem zapytania i wniosku, to znaczy te dane, które błędnie zostały zawarte w informacji z Rejestru, albo te dane, które błędnie nie zostały w niej zawarte.

Wskazano, że ponowna informacja z Rejestru jest udzielana według stanu istniejącego w dniu jej udzielenia – to znaczy uwzględnia się w niej zarówno fakt usunięcia danych z KRK (np. na skutek zatarcia), jak i fakt wprowadzenia danych nieobjętych poprzednio udzieloną informacją.

Przewiduje się, że udzielenie ponownej informacji będzie następowało w drodze postanowienia, jeżeli chociaż jedna z danych, które składający żądanie określił w żądaniu jako błędne, zostanie powtórzona w ponownej informacji. Przyjęcie takiego rozwiązania ma dać możliwość złożenia wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy oraz zaskarżenia postanowienia w przedmiocie udzielenia ponownej informacji do sądu administracyjnego – w przypadku gdy KRK nie podzielił w pełni stanowiska podmiotu, który wystąpił z żądaniem wydania ponownej informacji.

Zgodnie z zasadniczym celem przedmiotowej regulacji, którym jest umożliwienie korygowania błędnych informacji z Rejestru zawierających dane o skazaniach zagranicznych, przewidziano wyłączenie stosowania wskazanych powyżej przepisów art. 20 ust. 1a i 1b. Zatem w ramach postępowania wyjaśniającego poprzedzającego wydanie ponownej informacji, Biuro Informacyjne KRK nie będzie ograniczało się jedynie do oceny danych zawartych w informacjach przekazanych do Rejestru przez właściwe organy państw obcych, ale w razie konieczności będzie dążyło do uzupełnienia tych danych, korzystając ze wszelkich możliwych środków – włącznie ze ściąganiem odpisów odpowiednich orzeczeń sądów zagranicznych.

W zakresie nieuregulowanym do udzielania ponownej informacji z rejestru stosować się będzie regulacje odnoszące się do udzielania informacji z Rejestru – to znaczy odpowiednio o udzielaniu informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych.

Oznacza to, że żądanie pochodzące od podmiotu, którego dotyczy ponowna informacja będzie musiało zawierać dane określone odpowiednio w art. 7 ust. 1 bądź ust. 2, natomiast żądanie pochodzące od innego podmiotu powinno być zgodne ze wzorem zapytania określonym w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 listopada 2003 r. w sprawie udzielania informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych na podstawie danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. Nr 198, poz. 1930, z późn. zm.) wydanym na podstawie art. 21 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym.

Istotnym odstępstwem od zasady odpowiedniego stosowania do udzielania ponownej informacji z Rejestru przepisów o udzielaniu informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych jest regulacja zawarta w projektowanym art. 24 ust. 2a, zgodnie z którym od wydania ponownej informacji nie pobiera się opłaty.

Przepis art. 24 ust. 1 zmienianej ustawy w obecnym brzmieniu zawiera generalne zwolnienie z opłaty za udzielenie informacji z KRK organów centralnych państw członkowskich Unii Europejskiej. Zachowanie powyższego przepisu prowadziłyby do tego, że zapytania o udzielenie takiej informacji przekazywane przez takie organy korzystałyby ze zwolnienia z opłaty niezależnie od tego, czy organy te występują z zapytaniem o informację z Rejestru na potrzeby prowadzonego w danym państwie członkowskim postępowania karnego lub administracyjnego, czy też na wniosek osoby, której informacja dotyczy, albo też innego podmiotu (np. pracodawcy).

Rozwiązanie takie mogłoby prowadzić do naruszenia zasady równego traktowania podmiotów składających wnioski (zapytanie) o udzielenie informacji z KRK – w zależności od tego, czy czynią to bezpośrednio, czy też za pośrednictwem swojego „macierzystego” organu centralnego – podmioty takie byłyby obowiązane do uiszczenia opłaty, bądź korzystałyby ze zwolnienia.

Proponowana zmiana przedmiotowego przepisu ogranicza zwolnienie od opłaty w odniesieniu do organów centralnych jedynie do sytuacji, w której organy te występują o wydanie informacji do celów prowadzonego postępowania karnego lub administracyjnego.

2. Regulacje wprowadzające możliwość składania wniosków i zapytań oraz uzyskiwania informacji z KRK drogą elektroniczną opierają się na założeniu, że zarówno składanie wniosków (zapytań), jak i uzyskiwanie informacji z Rejestru dokonywać się będzie za pośrednictwem skrzynki dostępowej, jaką podmiot składający wniosek (zapytanie) będzie mógł utworzyć na internetowej platformie Ministerstwa Sprawiedliwości umożliwiającej dostęp do Krajowego Rejestru Karnego oraz innych rejestrów (Krajowy Rejestr Sądowy, Rejestr Zastawów, księgi wieczyste), zwanej dalej e-Platformą.

Wprowadzenie rozwiązań przewidzianych w projekcie stanowić ma III (ostatni) etap budowy e-Platformy. Mają być one współfinansowane ze środków Unii Europejskiej (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego).

Projektowane regulacje mają dotyczyć zarówno wniosków o udzielenie informacji z KRK (obejmują informację dotyczącą samego wnioskodawcy) i zapytań (obejmują informację dotyczącą innego podmiotu niż podmiot składający zapytanie). Rozwiązania te mają się w takim samym stopniu odnosić do wniosków (zapytań) o uzyskanie z KRK informacji o osobach fizycznych, jak i o podmiotach zbiorowych.

Nowy sposób uzyskiwania informacji z KRK będzie mógł być wykorzystywany, na zasadach ogólnych, również przez organy administracji publicznej, czy też inne podmioty występujące z zapytaniami o udzielenie informacji z Rejestru w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami o charakterze publicznym. Będą mogły z niego korzystać również organy prowadzące postępowanie karne (sądy, prokuratury, policja), aczkolwiek dla tych podmiotów przewiduje się opracowanie szczególnych rozwiązań – uwzględniających specyfikę prawną i faktyczną wymiany informacji pomiędzy nimi a Krajowym Rejestrem Karnym.

Do założenia skrzynki dostępowej nie byłoby konieczne posłużenie się bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.), zwanym dalej podpisem kwalifikowanym. Skrzynka taka miałaby charakter uniwersalny – to znaczy umożliwiałaby ona uzyskiwanie informacji nie tylko z KRK, ale również z innych wskazanych powyżej rejestrów.

Po założeniu skrzynki dostępowej użytkownik miałby możliwość złożenia wniosku lub zapytania o uzyskanie informacji z KRK. Wniosek taki bądź zapytanie byłoby składane na formularzu dostępnym za pośrednictwem e-Platformy.

System będzie uniemożliwiał złożenie formularza zawierającego najbardziej podstawowe braki – takie, jak np. niewypełnienie wszystkich obowiązkowych pól.

Przewiduje się wymóg opatrzenia wniosku bądź zapytania podpisem kwalifikowanym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym e-PUAP (projektowany art. 19 ust. 2c i 3a). Wprowadzenie takiego wymogu wynika z faktu, że dane o karalności osób fizycznych oraz dane o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych zawarte w KRK mają charakter danych wrażliwych w rozumieniu art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) i powinno się stosować w odniesieniu do nich zastrzone środki zapobiegające ich ujawnieniu osobie nieuprawnionej.

Wnioski i zapytania podlegające opłacie byłyby opłacane za pomocą sposobów płatności gwarantujących wniesienie opłaty – na obecnym etapie przewiduje się zastosowanie automatycznego przelewu bankowego, internetowych kart płatniczych oraz systemów płatności elektronicznej.

Kwestie sposobu wnoszenia opłaty regulować ma rozporządzenie. W tym celu przewiduje się odpowiednią zmianę obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (Dz. U. Nr 151, poz. 1468). W projekcie zaproponowano stosowną zmianę art. 24 ust. 3 zmienianej ustawy, który zawiera upoważnienie do wydania tego rozporządzenia.

Przewiduje się, że w przypadku złożenia wniosku bądź zapytania za pośrednictwem skrzynki dostępowej na e-Platformie, również informacja z KRK (zaświadczenie) byłaby doręczana zainteresowanemu na tę skrzynkę.

Informacja byłaby opatrzona kwalifikowanym podpisem elektronicznym pracownika uprawnionego do jej wystawienia. Z uwagi na nieistnienie w polskim porządku prawnym pieczęci elektronicznej wskazano, że informacja taka nie jest opatrywana pieczęcią urzędową (projektowany art. 20 ust. 3).

Zainteresowany mógłby zapoznać się z informacją poprzez skrzynkę, miałby również możliwość jej skopiowania oraz sporządzenia wydruku. O ile kopia informacji w formie elektronicznej zachowywałaby walor zaświadczenia (skopiowaniu podlegałyby również podpis kwalifikowany, którym zaświadczenie byłoby opatrzone), to waloru takiego nie miałby wydruk takiej informacji.

Zasady doręczania informacji z Rejestru oraz innych w postępowaniu toczącym się na podstawie zapytania lub wniosku złożonego drogą elektroniczną określa projektowany art. 19c.

Wraz z pierwszą autoryzacją użytkownika na skrzynce dostępowej po umieszczeniu w niej informacji z KRK, bądź innego pisma skierowanego do tego użytkownika, automatycznie wytworzone zostaje elektroniczne potwierdzenie odbioru korespondencji, zaś informację z Rejestru bądź inne pismo uznaje się za doręczone z datą wskazaną w tym potwierdzeniu.

Powyższy przepis wprowadza również specyficzną formę doręczenia zastępczego informacji z KRK, jak również innych pism doręczanych za pośrednictwem skrzynki dostępowej. Przewiduje się, że przy braku elektronicznego potwierdzenia odbioru korespondencji pismo uznaje się za doręczone z upływem 14 dni od daty jego umieszczenia na skrzynce.

Zakłada się, że w razie złożenia wniosku lub zapytania poprzez e-Platformę, na skrzynkę dostępową użytkownika kierowana byłaby nie tylko informacja z Rejestru, ale również ewentualna inna korespondencja z zainteresowanym. Za pośrednictwem tej skrzynki prowadzone byłoby całe postępowanie administracyjne w przypadku odmowy udzielenia informacji z Rejestru – a zatem na skrzynkę tę doręczane byłoby postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia z KRK (projektowany art. 19b ust. 3). Również wyłącznie poprzez tę skrzynkę składany byłby wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w razie wydania postanowienia o odmowie udzielenia informacji (projektowany art. 19a). Złożenie pisma w inny sposób skutkowałoby wezwaniem do usunięcia braków (odpowiednio stosowany przepis art. 19 ust. 4).

Przewiduje się, że w przypadku złożenia wniosku bądź zapytania za pośrednictwem e-Platformy nie będzie możliwe uzyskanie informacji (zaświadczenia) z Rejestru w tradycyjnej „papierowej” formie i odwrotnie – nie będzie możliwe złożenie w formie „papierowej” wniosku bądź zapytania o uzyskanie informacji z KRK w formie elektronicznej. Odpowiednie regulacje w tym zakresie zawierają projektowane przepisy art. 19b ust. 1 i 2.

Kwestie szczegółowe dotyczące składania wniosków i zapytań za pośrednictwem e-Platformy, jak również uzyskiwania w ten sposób informacji z Rejestru zostaną uregulowane w rozporządzeniu. Upoważnienie do wydania takiego rozporządzenia zawiera projektowany art. 21a.

3. Propozycja dodania art. 4a, zgodnie z którym KRK może być prowadzony w systemie teleinformatycznym, ma na celu doprecyzowanie i uzupełnienie dotychczasowych regulacji.

Zmieniana ustawa posługuje się obecnie jedynie pojęciem bazy danych systemu informatycznego. Wprawdzie istnienie bazy danych systemu informatycznego implikuje istnienie samego systemu, jednakże za celowe uznano wyraźne wskazanie, że Rejestr jako taki może być prowadzony w systemie teleinformatycznym.

Zmiana ta wiąże się także z propozycją wprowadzenia wyjątków od zasady tożsamości danych zawartych w bazie danych systemu informatycznego oraz w kartotekach stanowiących zbiory ewidencyjne dokumentów (zmiana art. 10).

W związku z tą zmianą zaproponowano również zmianę pojęcia system informatyczny, którym dotychczas posługiwała się zmieniana ustawa, na pojęcie system teleinformatyczny, które jest zgodne z pojęciem stosowanym w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.). Ujednolicenie terminologii w tym zakresie pociągnęło za sobą również konieczność zmiany art. 15 i 16.

4. Propozycja przewidująca uzupełnienie zakresu danych, jakie powinna zawierać karta rejestracyjna, o informację, że pokrzywdzonym w wyniku przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, za które wymierzona została kara pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, jest osoba małoletnia poniżej lat 15 (nowy przepis art. 12 ust. 1 pkt 5a) wiąże się z regulacją art. 106a K.k., zgodnie z którą skazania takie nie podlegają zatarciu.

Zmiana ta pociągnie za sobą konieczność znowelizowania rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 listopada 2003 r. w sprawie sposobu i trybu sporządzania oraz dostarczania do Krajowego Rejestru Karnego kart rejestracyjnych i zawiadomień (Dz. U. Nr 198, poz. 1928, z późn. zm.).

5. Potrzeba wprowadzenia zmian zakresu przedmiotowego zawiadomień o zmianach ewidencyjnych przekazywanych do KRK przez organy wykonujące orzeczenia w sprawach

o przestępstwa lub przestępstwa skarbowe o informację o rozpoczęciu, zakończeniu oraz miejscu wykonywania zastępczej kary pozbawienia wolności (projektowany art. 12 ust. 2 pkt 3a) wynika z faktu, że w aktualnym stanie prawnym odnośnie do osób odbywających taką karę Rejestr udziela informacji o niefigurowaniu w Kartotece Osób Pozbawionych Wolności i Poszukiwanych Listem Gończym mimo, że faktycznie przebywają one w jednostkach penitencjarnych.

Podmioty składające zapytania obejmujące Kartotekę Osób Pozbawionych Wolności i Poszukiwanych Listem Gończym czynią to z reguły w związku z potrzebą ustalenia miejsca pobytu danej osoby.

Z danych Centralnego Zarządu Służby Więziennej wynika, że w dniu 4 stycznia 2010 r. – 3302 skazanych odbywało zastępcze kary pozbawienia wolności. Nadmienić należy, że w wielu przypadkach są to kary kilkumiesięczne.

Przewiduje się, że zawiadomienia o odbywaniu zastępczej kary pozbawienia wolności będzie sporządzał i przekazywał do Biura Informacyjnego KRK Centralny Zarząd Służby Więziennej.

Jednocześnie zaproponowano ograniczenie zakresu danych identyfikujących osobę skazanego, jakie powinno zawierać zawiadomienie. W chwili obecnej zawiera ono takie same dane, jak karta rejestracyjna (poprzez odwołanie do art. 12 ust. 1 pkt 1). Uznano, że nie ma potrzeby, aby w zawiadomieniu umieszczać te wszystkie dane. Zgodnie z zaproponowanym brzmieniem wprowadzenia do wyliczenia zawartego w art. 12 ust. 2, w zawiadomieniu nie będzie wykazywany zawód wyuczony i wykonywany skazanego oraz wykonywanie funkcji posła, senatora bądź posła do Parlamentu Europejskiego.

Również w tym przypadku zmiana ustawy we wskazanym wyżej zakresie, skutkować będzie koniecznością zmiany przywołanego powyżej rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu sporządzania oraz dostarczania do Krajowego Rejestru Karnego kart rejestracyjnych i zawiadomień.

6. Propozycja dodania art. 12 ust. 2d, zgodnie z którym w przypadkach określonych w przepisach szczególnych zawiadomienia o zmianach ewidencyjnych mogą być przekazywane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, wiąże się z regulacją zawartą w art. 25 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o służbie więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523, z późn. zm.), zgodnie z którą Dyrektor Generalny Służby Więziennej przekazuje, w formie

elektronicznej, informacje o osobach pozbawionych wolności do Krajowego Rejestru Karnego, w zakresie określonym w ustawie o Krajowym Rejestrze Karnym.

Wprawdzie wskazany powyżej przepis ustawy o Służbie Więziennej uznać należy za wystarczający do dokonania odpowiednich zmian w rozporządzeniu w sprawie sposobu i trybu sporządzania oraz dostarczania do Krajowego Rejestru Karnego kart rejestracyjnych i zawiadomień (prace nad odpowiednią zmianą tego rozporządzenia obecnie trwają), jednakże celowe wydaje się doprecyzowanie regulacji w tym zakresie.

Stosownie do tego projektowany przepis przewiduje, że w wypadkach określonych w przepisach szczególnych zawiadomienia mogą być przekazywane do Rejestru za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Proponowany przepis stwarza zarazem możliwość wprowadzenia – poprzez odpowiednie regulacje w ustawie o Krajowym Rejestrze Karnym bądź w innych ustawach, możliwości przekazywania w formie elektronicznej zawiadomień również przez inne organy.

Z proponowaną zmianą wiąże się regulacja zawarta w projektowanym art. 12 ust. 2e, zgodnie z którym zawiadomienia przekazywane w formie elektronicznej powinny być opatrzone podpisem elektronicznym, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.).

Nie przewidziano wprowadzenia wymogu opatrywania takich zawiadomień bezpiecznym podpisem elektronicznym – uznając, że „zwykły” podpis elektroniczny zapewni dostateczną weryfikację podmiotu, od którego pochodzi zawiadomienie.

Ze zmianą tą wiąże się również proponowane uzupełnienie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 12 ust. 3, przewidujące, że w przypadku zawiadomień przekazywanych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego rozporządzenie określać będzie nie wzór zawiadomienia, ale zakres danych, jakie powinny być przekazane w zawiadomieniu.

Doprecyzowano również zawarte we wskazanym powyżej upoważnieniu ustawowym odwołanie do art. 11 ust. 1 – ograniczając je jedynie do art. 11 ust. 1 pkt 1 – 3 (z pominięciem pkt 4 dotyczącego zawiadomień o skazaniu przez sąd państwa obcego, o zastosowaniu późniejszych środków oraz informacji z tym skazaniem związanych, które nie będą regulowane tym rozporządzeniem).

Projektowane regulacje art. 12 ust. 2d i 2e nie będą miały zastosowania do zawiadomień przekazywanych za pośrednictwem systemu ECRIS, które – zgodnie z art. 11

ust. 1 pkt 4 – stanowią kategorię odrębną do zawiadomień o zmianach ewidencyjnych przekazywanych do KRK przez organy „krajowe”.

7. Przepis art. 2 projektowanej ustawy określa daty wejścia w życie proponowanych zmian.

Przewiduje się, że większość projektowanych zmian wejdzie w życie w dacie określonej w art. 13 ust. 1 decyzji ramowej, to jest z dniem 27 kwietnia 2012 r. Oprócz przepisów dotyczących implementacji decyzji ramowej oraz decyzji ECRIS w dacie tej wejdzie w życie szereg dalszych regulacji zawartych w projekcie.

Zmiany dotyczące składania wniosków i zapytań o udzielenie informacji z KRK drogą elektroniczną oraz uzyskiwanie tą drogą informacji z Rejestru wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

Jedynie regulacja dotyczące kwestii zatarcia skazań przez sądy państw obcych wejdzie w życie z upływem 30 dni od dnia ogłoszenia. Wynika to z faktu, że art. 107a K.k., z którym wiąże się ta propozycja, wszedł już w życie.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) z chwilą przekazania tego projektu do uzgodnień z członkami Rady Ministrów. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami w trybie ww. ustawy.

Projekt ustawy nie podlega zaopiniowaniu przez właściwe instytucje i organy Unii Europejskiej lub Europejski Bank Centralny.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

I. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje projekt ustawy

1. Propozycje dotyczące przekazywania informacji między KRK a rejestrami karnymi innych państw członkowskich Unii Europejskiej za pośrednictwem systemu ECRIS będą oddziaływały na podmioty uprawnione do uzyskania informacji z Krajowego Rejestru Karnego, w tym na sądy, prokuratury, Policję i inne organy uprawnione do prowadzenia postępowania przygotowawczego, organy wykonujące orzeczenia w postępowaniu karnym i karnym skarbowym oraz w sprawach o wykroczenia, organy administracji rządowej, organy samorządu terytorialnego w związku z wykonywaniem nałożonych na nie zadań, pracodawców w zakresie, w jakim uprawnieni są do uzyskiwania informacji z KRK oraz osoby fizyczne – zarówno obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, jak i innych państw członkowskich Unii Europejskiej, a także państw trzecich.

Regulacja przewidująca możliwość złożenia żądania o ponowne udzielenie informacji z Rejestru w przypadku udzielenia informacji niezgodnej z zakresem zapytania lub wniosku będzie oddziaływała na podmioty składające takie żądanie, podmioty, których dotyczy ponowna informacja. Regulacja ta będzie miała również wpływ na sądy administracyjne rozpoznające skargi na postanowienia w przedmiocie udzielenia ponownej informacji z Rejestru.

2. Regulacje mające na celu umożliwienie składania wniosków i zapytań o udzielenie informacji z KRK drogą elektroniczną oraz uzyskiwanie tą drogą informacji z Rejestru dotyczą osób fizycznych oraz innych podmiotów składających takie wnioski bądź zapytania – a w przypadku zapytań – również osób fizycznych oraz podmiotów zbiorowych objętych zapytaniem.

3. Zmiana mająca na celu wyraźne wskazanie, że KRK może być prowadzony w systemie teleinformatycznym, stanowi w istocie doprecyzowanie istniejących w tym zakresie regulacji. W sposób pośredni dotyczyć będzie ona wszystkich podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do Rejestru oraz uprawnionych do uzyskiwania informacji z niego.

4. Zmiana dotycząca uzupełnienia danych, jakie powinna zawierać karta rejestracyjna, o informację, że pokrzywdzonym w wyniku przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, za które wymierzona została kara pozbawienia wolności bez warunkowego

zawieszenia jej wykonania, jest osoba małoletnia poniżej lat 15, będzie oddziaływać na sądy pierwszej instancji zobowiązane do sporządzania kart rejestracyjnych oraz na sytuację prawną skazanych za przestępstwa objęte zakresem takiej informacji.

5. Propozycja dotycząca uzupełnienia zakresu przedmiotowego zawiadomień o zmianach ewidencyjnych o informację o rozpoczęciu, zakończeniu oraz miejscu wykonywania zastępczej kary pozbawienia wolności odnosić się będzie do Centralnego Zarządu Służby Więziennej, który ma sporządzać i przekazywać te zawiadomienia, jak również do osób, których dotyczy będą zawiadomienia (osób wykonujących zastępczą karę pozbawienia wolności). Pośrednio projektowana regulacja odnosić się będzie również do podmiotów składających zapytania o udzielenie informacji z KRK dotyczącej osób odbywających taką karę. Inaczej niż w obecnym stanie prawnym podmioty składające zapytanie uzyskają informację, że osoba, której zapytanie dotyczy, przebywa w zakładzie karnym.

6. Wskazanie w ustawie możliwości przekazywania do KRK zawiadomień o zmianach ewidencyjnych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego odnosić się będzie do wszystkich podmiotów, które będą uprawnione do przekazywania takich zawiadomień. W chwili obecnej dotyczy to jedynie Centralnego Zarządu Służby Więziennej.

7. Propozycja dotycząca możliwości przekazywania zawiadomień o zmianach ewidencyjnych w formie elektronicznej będzie dotyczyła Centralnego Zarządu Służby Więziennej, które przekazuje zawiadomienia w takiej formie.

II. Wyniki konsultacji społecznych

Projekt został przekazany do zaopiniowania Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego, prezesom sądów apelacyjnych, Prokuratorowi Generalnemu, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, organizacji Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Business Centre Club – Związkowi Pracodawców, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji.

Uwagi do projektu zgłosił Prokurator Generalny, Prezesi Sądów Apelacyjnych w Łodzi, Krakowie i Rzeszowie oraz organizacja Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej.

Uwaga Prokuratora Generalnego do proponowanej zmiany art. 1 ust. 2 pkt 4 zmienianej ustawy miała charakter redakcyjny i została uwzględniona.

Nie zostały uwzględnione uwagi przekazane przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w Łodzi.

Uwagi te dotyczyły propozycji rozszerzenia zakresu danych zawartych na kartach rejestracyjnych oraz w zawiadomieniach o zmianach ewidencyjnych. Wskazano na projektowany art. 12 ust. 1 pkt 5a zmienianej ustawy, uzupełniający kartę rejestracyjną o informację, że pokrzywdzonym był małoletni poniżej lat 15 – w przypadku skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. W uwadze podniesiono, że informacji takiej nie odnotowują żadne statystyki.

Odnosząc się do powyższego stwierdzenia wskazać należy, że obowiązek ustalenia tej informacji wynika z art. 106a K.k., wyłączającego w takim przypadku możliwość zatarcia skazania.

Podniesiono również, że informowanie o rozpoczęciu, zakończeniu oraz miejscu wykonywania zastępczej kary pozbawienia wolności rodziłoby konieczność utworzenia w sądach odrębnej komórki śledzącej na bieżąco poczynania skazanych i przekazującej powyższe informacje do KRK.

W odniesieniu do powyższej uwagi należy wskazać, że propozycja rozszerzenia zakresu zawiadomień o zmianach ewidencyjnych o przedmiotowe informacje (projektowany art. 12 ust. 2 pkt 3a zmienianej ustawy) zakłada, że informacje te będzie do Biura Informacyjnego KRK przekazywał Centralny Zarząd Służby Więziennej, a nie sądy.

W uwadze przekazanej przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie podniesiono, że informacja o tym, że pokrzywdzonym w wyniku przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności był małoletni poniżej lat 15 powinna być przekazywana nie tylko w przypadku skazania na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, ale bez względu na rodzaj i warunki wymierzonej sankcji.

Odnosząc się do powyższej uwagi należy wskazać, że celem wprowadzenia obowiązku przekazywania przez sądy przedmiotowej informacji jest zapewnienie sprawnego stosowania w praktyce regulacji art. 106a K.k. Przepis ten wyłącza możliwość zatarcia skazania jedynie w przypadku wymierzenia kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Natomiast rozszerzenie zakresu informacji przekazywanej do

KRK na wszystkie przypadki, gdy pokrzywdzonym w wyniku przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności był małoletni poniżej lat 15, spowodowałyby, że Biuro Informacyjne KRK – po otrzymaniu karty rejestracyjnej zawierającej taką informację – musiałoby przeprowadzić postępowanie wyjaśniające w celu ustalenia, czy zachodzą przesłanki wyłączenia zatarcia.

Z powyższych względów uwaga ta nie mogła zostać uwzględniona.

Nie uwzględniono również uwag przekazanych przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie.

Pierwsza z tych uwag dotyczyła projektowanego art. 1a ust. 2 zmienianej ustawy stanowiącego, że na potrzeby przekazywania informacji organom centralnym państw członkowskich Unii Europejskiej za wyrok skazujący uznaje się każde prawomocne orzeczenie wydane przez sąd karny wobec osoby fizycznej w związku z popełnieniem przestępstwa, które podlega gromadzeniu w Rejestrze. W uwadze podniesiono, że regulacja ta stoi w sprzeczności z przepisami dotyczącymi m.in. instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego. Wskazano, że wyrok warunkowo umarzający postępowanie nie jest wyrokiem skazującym, aczkolwiek podlega rejestracji w KRK.

Odnosząc się do powyższej uwagi, wskazać należy, że przedmiotowy przepis art. 1a ust. 2 odwołuje się do brzmienia art. 2 lit. a decyzji ramowej, zgodnie z którym za wyrok skazujący uznaje się każde prawomocne orzeczenie wydane przez sąd karny wobec osoby fizycznej w związku z popełnieniem przestępstwa, o ile orzeczenie to zostało wpisane do rejestru karnego skazującego państwa członkowskiego.

Brak takiej regulacji doprowadziłby do tego, że z KRK organom centralnym państw członkowskich Unii Europejskiej przekazywane byłyby jedynie informacje o wyrokach skazujących w rozumieniu polskiego prawa karnego, a więc z wyłączeniem m.in. wyroków warunkowo umarzających postępowanie karne, co mogłoby spotkać się z zarzutem niepełnego wdrożenia decyzji ramowej.

Wymaga podkreślenia, że w przedmiotowym przepisie wyraźnie wskazano, że wprowadzona w nim definicja skazania znajdzie zastosowanie wyłącznie na potrzeby przekazywania informacji organom centralnym państw członkowskich Unii Europejskiej.

Druga uwaga przekazana przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie odnosiła się do projektowanego art. 14a wyłączającego udzielanie informacji – do celów innych niż postępowanie karne – o skazaniach przez sądy państw obcych, jeżeli od daty

uprawomocnienia się orzeczenia upłynął pewien okres czasu – uzależniony od rodzaju orzeczonej kary lub innego środka.

W uwadze podniesiono, że okres wymagany do zastosowania tej instytucji jest znacznie dłuższy niż wynikający z przepisów o zatarciu skazania – z uwagi na fakt, że w proponowanej regulacji nie uwzględniono m.in. wykonania wyroku skazującego.

Odnosząc się do powyższej uwagi należy wskazać, że przedmiotowa regulacja ma stanowić uzupełnienie propozycji zawartej w art. 14 ust. 8 zmienianej ustawy, zgodnie z którą dane dotyczące skazań przez sądy państw obcych usuwa się z Rejestru po otrzymaniu zawiadomienia o zatarciu skazania przesłanego przez właściwy organ państwa, które wydało wyrok.

Z uwagi na fakt, że w niektórych państwach nie jest znana instytucja zatarcia skazania oraz w związku z tym, że mogą się w praktyce zdarzyć sytuacje, w których właściwy organ państwa obcego nie przekaze do KRK informacji o zatarciu skazania, uznano, że należy przewidzieć możliwość ograniczenia udzielania informacji o takich skazaniach – po upływie pewnego okresu czasu – jedynie do przypadków, w których informacja taka jest potrzebna do celów postępowania karnego.

Uznano przy tym, że okresy te powinny być liczone od daty uprawomocnienia się orzeczenia – z uwagi na fakt, że rejestry karne niektórych państw nie gromadzą informacji o wykonaniu kary. Z tego też powodu proponowane okresy musiały być stosunkowo długie.

Organizacja Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej negatywnie zaopiniowała brak możliwości uwierzytelniania wniosków bądź zapytań o udzielenie informacji z KRK składanych drogą elektroniczną za pomocą podpisu potwierdzonego profilem zaufanym e-PUAP. W zgłoszonej uwadze wskazano na potrzebę stworzenia jednego, wspólnego dla całej administracji systemu teleinformatycznego, za pośrednictwem którego będzie można załatwić szeroki katalog spraw.

Możliwość uwierzytelniania wniosków bądź zapytań za pomocą podpisu potwierdzonego profilem zaufanym e-PUAP została wprowadzona do projektu na etapie uzgodnień międzyresortowych.

III. Wpływ projektowanych rozwiązań na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

1. Wdrożenie przepisów dotyczących przekazywania informacji między KRK a rejestrami karnymi innych państw członkowskich Unii Europejskiej za pośrednictwem systemu ECRIS wiązać się będzie z koniecznością poniesienia wydatków z budżetu państwa.

Na wydatki te składają się koszty dostosowania systemu informatycznego Krajowego Rejestru Karnego do wymiany informacji o skazaniach w ramach systemu ECRIS. Przewidywane koszty wyniosą ok. 350 000 zł. Środki na pokrycie tych wydatków zostały zabezpieczone w budżecie na 2011 r., ale Ministerstwo Sprawiedliwości wystąpiło do Komisji Europejskiej z wnioskiem o dofinansowanie modernizacji systemu informatycznego i aktualnie negocjuje warunki i wysokość tej pomocy.

System informatyczny KRK został już częściowo zmodernizowany w celu umożliwienia elektronicznej wymiany informacji o skazaniach w ramach Projektu Network of Judicial Registers. Aktualnie Polska wymienia się informacjami drogą elektroniczną z 5 państwami. Modernizacja została sfinansowana w 70 % przez Komisję Europejską z programu „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych 2007 – 2013”.

Przewiduje się, że przyjęcie przedmiotowych regulacji może powodować wzrost wydatków budżetowych związanych z potrzebą tłumaczenia na język polski większej liczby zawiadomień o skazaniu obywateli Rzeczypospolitej Polskiej przez sądy państw obcych. Obecnie rocznie koszt tłumaczenia tych dokumentów wynosi średnio 400 000 zł. Przewiduje się wzrost o około 100 000 zł rocznie. Obecnie koszt tłumaczenia zawiadomień o skazaniu jest współfinansowany w 70 % z budżetu Unii Europejskiej w ramach programu „Wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych 2007 – 2013”.

Ministerstwo Sprawiedliwości wystąpiło do Komisji Europejskiej z wnioskiem o współfinansowanie kosztów modernizacji systemu informatycznego KRK na potrzeby systemu ECRIS oraz kosztów tłumaczenia dokumentów związanych ze skazaniem obywateli polskich przez sądy państw obcych w latach 2011 – 2013. Pozytywna decyzja o przyznaniu dofinansowania została podjęta w marcu 2011 r., jednakże – z uwagi na zmianę zasad, na jakich ma być realizowane wsparcie finansowe Komisji Europejskiej – trwają negocjacje co do warunków wsparcia.

Dodatkowe środki na tłumaczenia w wysokości 100 000 zł zostaną ujęte w budżecie na 2012 r. W przypadku otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej

dodatkowe koszty tłumaczenia związane z uruchomieniem systemu ECRIS wyniosą 40 000 zł. Regulacja przewidująca możliwość złożenia żądania o ponowne udzielenie informacji z Rejestru w przypadku udzielenia informacji niezgodnej z zakresem zapytania lub wniosku spowoduje wzrost liczby spraw rozpoznawanych przez sądy administracyjne. Należy założyć, że wzrost ten będzie niewielki.

W zakresie informacji z KRK obejmujących wyłącznie skazania przez sądy polskie przypadki zgłaszania do Rejestru przez osoby zainteresowane, że informacja taka została udzielona niezgodnie z zakresem zapytania lub wniosku są sporadyczne.

Należy przyjąć, że częstsze będą wnioski o ponowne udzielenie informacji w przypadkach, w których informacja z Rejestru obejmowała również skazania przez sądy innych państw. Jednak zdecydowana większość takich spraw będzie wyjaśniana już na etapie postępowania wyjaśniającego poprzedzającego wydanie ponownej informacji z Rejestru przez Biuro Informacyjne KRK, bądź ewentualnie w ramach postępowania dotyczącego wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Zatem można przyjąć, że wzrost liczby spraw kierowanych do sądów administracyjnych będzie niewielki – aczkolwiek nie można go w chwili obecnej oszacować.

2. Wprowadzenie projektowanych zmian dotyczących składania wniosków i zapytań o udzielenie informacji z KRK drogą elektroniczną oraz uzyskiwanie tą drogą informacji z Rejestru wiązać się będzie z koniecznością poniesienia wydatków z budżetu państwa.

Przewidziano sfinansowanie części kosztów związanych z wdrożeniem przedmiotowych zmian ze środków Unii Europejskiej.

Dnia 30 maja 2008 r. między Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji (jako Instytucją Pośredniczącą) a Ministrem Sprawiedliwości, została zawarta umowa dotycząca przygotowania projektu indywidualnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007 – 2013 (Priorytet VII Społeczeństwo informacyjne – Budowa elektronicznej administracji) dla Projektu „Rozbudowa dziedziczonej platformy elektronicznej MS, w tym uruchomienie usług dla przedsiębiorców i osób fizycznych w portalu dostępowo-informacyjnym (dostęp elektroniczny do wydziałów ksiąg wieczystych, które prowadzą księgi wieczyste w formie elektronicznej, Krajowego Rejestru Karnego, Biura Monitora Sądowego i Gospodarczego)”.

Przedmiotowe zmiany ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym mają stanowić podstawę do realizacji III etapu projektu.

Wniosek o dofinansowanie III etapu projektu został złożony dnia 28 stycznia 2011 r.

Dnia 30 grudnia 2010 r. Minister Sprawiedliwości podpisał aneks do umowy o dofinansowanie etapów I i II projektu dotyczący przesunięcia terminu realizacji tych etapów do dnia 31 marca 2012 r.

Z uwagi na fakt, że składanie wniosków i zapytań o udzielenie informacji z KRK drogą elektroniczną oraz uzyskiwanie tą samą drogą informacji z Rejestru jest uzależnione od uruchomienia narzędzi informatycznych, które mają zostać stworzone w ramach I i II etapu projektu, przewiduje się – w razie pozytywnego rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie III etapu projektu – wystąpienie o przesunięcie terminu realizacji III etapu na 2012 r.

W takim przypadku koszty związane z wdrożeniem projektowanych zmian powinny zostać poniesione w 2012, a nie – jak pierwotnie planowano – w 2011 r.

Koszty wdrożenia projektowanych zmian objętych wnioskiem o dofinansowanie wynoszą 6 498 030 zł.

W razie pozytywnego rozpatrzenia wniosku, w ramach wskazanej powyżej sumy wydatków kwota 5 523 326 zł (85 % sumy wydatków) byłaby finansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Zatem koszty, które w celu wdrożenia projektu musiałyby w takim przypadku ponieść budżet państwa, wynoszą 974 704 zł.

Po akceptacji wniosku o dofinansowanie projektowanych rozwiązań oraz wniosku o przesunięcie terminu ich realizacji na 2012 r. zadania przewidziane do realizacji zostaną sfinansowane, zgodnie z obowiązującymi zasadami finansowania projektów i programów współfinansowanych ze środków pochodzących z Unii Europejskiej, w ramach środków budżetu państwa część 37, zabezpieczonych na realizację Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka lub rezerwy celowej budżetu państwa.

W ramach wskazanej powyżej kwoty 6 498 030 zł najwyższe koszty (4 457 735 zł) wiążą się z koniecznością zakupu i modernizacji oprogramowania, które będzie wykorzystywane do wprowadzenia nowych rozwiązań (np. bazy danych, serwery aplikacyjne, oprogramowanie warstwy prezentacyjnej itp.).

Przewiduje się, że koszty usług związanych z przygotowaniem, wdrożeniem i utrzymaniem systemu wyniosą 500 000 zł. Usługi takie stanowi zakup specjalistycznych usług w zakresie instalacji oprogramowania, strojenia wydajnościowego, zestawiania klastra,

uruchomienia systemów ochrony. Natomiast koszty tzw. usług wsparcia mają wynieść 391 645 zł. Pojęciem tym określa się serwis aplikacji i oprogramowania gotowego.

Przewiduje się wydatkowanie kwoty 308 100 zł na wynagrodzenia dla pracowników nadzorujących wdrożenie projektu.

Koszty w wysokości 225 000 zł będą się wiązać z działaniami informacyjnymi i promocją związaną z wprowadzeniem projektu w życie. Przewiduje się przeprowadzenie kampanii informacyjnej mającej na celu dotarcie do zainteresowanych podmiotów z informacją o nowym kanale dostępu do KRK, warunkach korzystania z tego kanału, korzyściach i ograniczeniach jakie daje nowa metoda uzyskiwania zaświadczeń z KRK.

Szkolenia obejmujące pracowników biorących udział w obsłudze nowego sposobu komunikowania się z KRK – dotyczące posługiwania się i administrowania zainstalowanym oprogramowaniem – wiążą się z kosztem w wysokości 412 800 zł.

Na koszty organizacyjne (w kwocie 115 000 zł) składają się koszty związane z zarządzaniem projektem, natomiast na koszty ogólne (kwota 87 750 zł) – środki konieczne do zakupu materiałów biurowych, nośników danych, zakup usług pomocniczych niezbędnych do realizacji projektu np. transportowych.

Niezależnie od wskazanych powyżej kosztów wdrożenia nowych rozwiązań, przewiduje się, że po okresie wdrażania projektu (po 2012 r.) ponoszone będą dalsze koszty związane z eksploatacją systemu. Szacuje się, że w latach 2013 i 2014 koszty te wyniosą 70 000 zł rocznie, zaś począwszy od 2015 r. przewiduje się ich zwiększenie do kwoty 130 – 170 tys. zł rocznie, na skutek zwiększenia zainteresowania użytkowników nowym sposobem uzyskiwania informacji z KRK oraz na skutek stworzenia ewentualnych nowych funkcjonalności.

Wprowadzenie przedmiotowych rozwiązań nie będzie się wiązało ze zmniejszeniem dochodów budżetu z tytułu opłat za udzielenie informacji z Rejestru. Przewiduje się, że wysokość opłat pobieranych za udzielenie informacji drogą elektroniczną będzie taka sama, jak wysokość opłat za udzielenie informacji „w formie papierowej”.

3. Przyjęcie propozycji dotyczącej uzupełnienia zakresu przedmiotowego zawiadomień o zmianach ewidencyjnych o informację o rozpoczęciu, zakończeniu oraz miejscu wykonywania zastępczej kary pozbawienia wolności wiązać się będzie z koniecznością poniesienia przez Centralny Zarząd Służby Więziennej kosztów, których szacowana wysokość wyniesie 50 000 zł. Odpowiednie środki zostaną zapewnione w budżecie na 2012 r.

Zmiana oprogramowania w systemie informatycznym Krajowego Rejestru Karnego wiązać się będzie z kosztami w wysokości 20 000 zł. Środki na pokrycie tych wydatków zostaną zapewnione w budżecie na 2012 r.

4. Zmiana dotycząca uzupełnienia danych, jakie powinna zawierać karta rejestracyjna, o informację, że pokrzywdzonym w wyniku przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, za które wymierzona została kara pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, jest osoba małoletnia poniżej lat 15, skutkować będzie koniecznością zmiany oprogramowania w systemie informatycznym.

Szacunkowe koszty związane z wdrożeniem tych zmian wyniosą 20 000 zł. Środki na pokrycie tych wydatków zostaną zabezpieczone w budżecie na 2012 r.

Pozostałe zmiany nie pociągną za sobą zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.

Wdrożenie projektu nie będzie angażowało dodatkowych środków budżetu państwa, w jakiegokolwiek fazie realizacji omawianego przedsięwzięcia, gdyż realizacja poszczególnych zadań przewidzianych w projekcie nastąpi w ramach dotychczas posiadanego limitu środków w części 37 budżetu państwa „Sprawiedliwość”.

Nie zachodzą podstawy do zastosowania wymogów dotyczących treści projektu ustawy i jego uzasadnienia określonych w art. 50 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych.

Projekt nie będzie miał wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

IV. Wpływ projektowanych rozwiązań na rynek pracy

Projektowane rozwiązania nie będą miały bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

V. Wpływ projektowanych rozwiązań na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

1. Zmiany dotyczące przekazywania informacji między KRK a rejestrami karnymi innych państw członkowskich Unii Europejskiej za pośrednictwem systemu ECRIS przyczynią się do uproszczenia uzyskiwania przez przedsiębiorców informacji z rejestrów karnych innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

W znacznym stopniu zostanie również zmniejszone ryzyko zatrudnienia przez przedsiębiorcę osoby, która popełniła za granicą czyn, który – zgodnie z prawem polskim – uniemożliwiałby zatrudnienie na danym stanowisku.

Ułatwienia w uzyskiwaniu pełnej informacji z rejestrów państw członkowskich Unii Europejskiej dotyczyć będą również organów administracji publicznej prowadzących postępowanie o udzielenie koncesji bądź zezwolenia na prowadzenie określonej działalności – w przypadku gdy warunkiem udzielenia takiej koncesji (zezwozenia) jest niekaralność.

2. Rozwiązania dotyczące składania wniosków i zapytań o udzielenie informacji z KRK drogą elektroniczną oraz uzyskiwanie tą drogą informacji z Rejestru będą miały pozytywny wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Przyczynią się one bowiem do uproszczenia i przyspieszenia uzyskiwania informacji z KRK przez różne podmioty. Największymi beneficjentami proponowanych rozwiązań będą przy tym przedsiębiorcy – z uwagi na szerokie rozpowszechnienie wśród nich kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

Należy bowiem uznać, że – przynajmniej w pierwszym okresie – projektowane rozwiązania będą wykorzystywane głównie przez przedsiębiorców i innych pracodawców. Z uwagi na unormowania zawarte w art. 47a ust. 1 i 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), zgodnie z którymi płatnicy rozliczający składki za więcej niż 5 osób są, co do zasady, obowiązani przekazywać zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, imienne raporty miesięczne i inne dokumenty do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego podpisem kwalifikowanym osoby odpowiedzialnej za przekazanie tych dokumentów, należy założyć, że podmioty objęte tym obowiązkiem podpis taki posiadają, a zatem będą mogły wykorzystać go do celu uzyskania informacji z KRK.

W ten sposób proponowane rozwiązania przyczynią się również do wzrostu konkurencyjności gospodarki i przedsiębiorczości.

VI. Wpływ projektowanych rozwiązań na sytuację i rozwój regionalny

Projekt nie będzie miał wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

VII. Wstępna ocena zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.